

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:
Kül-monostorutca 181. szám.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton dében. Ára évnegyedre 3 ft. o. é.
Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál közzététel.
A nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:
Könyvnyomda, STEIN J. könyvkereskedése.

Mit ér a reichsrath most?

Tul a Lajthán, úgy látszik, a realvilág kiméletlenül felrázó viszonyai közt, a megpróbáltatás e sanyaru pillanataiban is, midőn immár a legkisebb ábránd, mely tévedésekre vezet: egyszersmind örvénybe sodorhatja a legmagasb érdekeket, e felette válságos, egész a ridegségig komoly számvetésre intő helyzetben is, még mindig vannak emberek, akik a helyett, hogy a való élet igazságaihoz rugaszkodnának, hajlandóbbak kedvező ábrándok után indulni. Mintha a múlt — és pedig a közelmúlt — tanúságai egészen kárba mentek volna! Mintha a hinárból, melybe a birodalom nagyrészt épp a délibáb-kergető politika által vezetett, egyéb szabadulás se lenne, mint újból azon fictiv ködkép után ragaszkodni, mely a szeptember 20-iki manifestum előtt már önmagában szétfoszott, egyebet se hagyva maga után, mint — nem is szólva idővesztés s anyagi erők hasztalan pazarlásáról — minden oldalról bizonytalan helyzetet veszeléses süppedések közt.

A birodalom veszélyben van. Egy nagy coalitio alakul ellenében, mely — nyílt titok, hogy — Austria életereit fenyegeti; mert jól-lehet e birodalom nagy hivatása még akkor se szűnnék meg, ha a német szövetségszövetségi állás és a velencei királyságtól akár így, akár úgy elejtetnék: a francia példabeszéd szerint „en mangeant vient l'appétit” — étel közben jön meg az étvágy — és senki se állhat jót, hogy a netaláni, egyebiránt kétes első siker után, Austria traditionalis ellenségeinek nem jöne-e még nagyobb étvágyuk, például: Szilezia, Moravia, talán Tyrol stb. iránt! Poroszország fenyeget, Olaszország fenyeget, Franciaország készen áll a háttérben s bizony nem jobban törí fejét, talán Oroszországnak is „megjöhet étvágya” legálább Gallicziára, az egész európai continens fegyverkeznek, s még csak Amerika is háborúval fenyegetőzik, ha a Bécsben s környékén toborzott mexicói önkényteseket rendeltetésük helyére indítják és — e casus belli bekövetkezése esetében — néhány amerikai páncélos fregatte megjelenése az Adrián szintén nem valami kellemes látogatás lenne. Egyedül Angliára s néhány német hercegségre számíthatni, mint őszinte barátokra; de erkölcsi támogatásnál többet várhatni-e Angliától, mely különben is nemcsak távol esik, hanem szigeti helyzeténél fogva korlátolva is van, rideg politikájánál fogva pedig nem is igen szokott a continensen felmerülő viszályokba vér- és pénzáldozattal vegyülni, s nem kevés oka van a francia szövetségre sok sulyt fektetni. Törökországtól éppen nem várhatni valamit; örvend, ha a maga dolgát eligazítja és sokféle chronicus bajok által zsiabasztott tagjaival a távolból szemlélteti a bekövetkező véres tusát. Oly helyzet tehát, mely — bármennyire biztosak lehetünk is aziránt, hogy a birodalom ellen e percben részint nyilván, részint titkon szövethető küllhatalmak egy európai conflagratio előidézésétől óvakodni saját érdekeik által utalva vannak, s bármily hatalmas segélyforrásokkal rendelkeznek is az austriai birodalom, — csak a legkomorabb kilátások nyílnak, a hol megnyugvást egyedül az nyújthat, ha — minden hű ábrándoktól menten — az önéjére utalt állam védszerei az élet poros, de biztos útján, nem pedig ott kerestetnek fel, a hova egy szenvedelmesen theorizáló államminister alconstitutionalismusa vezette a koronát, hogy a legbecsebb idő és a legnagyobb áldozatok árán végre is egy üres fictioval kedveskedjék, melytől mint a népek jogos várakozását nem komolyan kielégítő, hanem felette komolyan fenyegető szemfényvesztéstől a birodalom nagyobb része hangosan kijelentett visszatetszéssel fordult el.

És mégis e válságos pillanatokban akadnak a birodalomnak hűség és bölcsesség tekintetében ugyszólván elsőseget igénylő fiai, kik egész komolyan ajánlják, hogy a kormány boruljon le s esdélkeljen oltalomért épp e politikai délibáb előtt.

E bölcs tanácsadókat Austria az osztrák publicistákban bírja, kik egy s más bécsi centralisticus színezetű lapban már napok óta rendszeres agitációt folytatnak azon eszme mellett, hogy a birodalom népeinek bizalmát

megnyerni, őket e nehéz időkben áldozatkészre lelkesíteni legbiztosabb módszer lenne — a reichsrath összehívása. Egyik megelégednek a szűkebb reichsrathal, a másik meg egy ad hoc reichsrathal, a harmadiknak okvetetlen teljes reichsrath kell amugy schmerlingesen megteremtve, s talán nem csalódunk, ha fölteszszük ezen jó urakról, hogy tulajdonképp mind egy huron pendülnek, azaz: akár „szűkebb” vagy „ad hoc”, akár „tágabb” mértékben praescribálják Austriának ezt az „életessentia”-t, utójára is nem egyebért fáj a fejük, mint a februáriusi patensért, melyet ő Felsége a népekkel való szabad egyezkedés szükségességének magas eszméjéből indulva ki szeptember 20-iki manifestumával legkegyelmesebben felfüggeszteni méltóztatott, s melyhez visszatérni annyira lenne, mint a birodalom sorsát azon mesterkelt retortákon átszűr elemekre bízni, melyeket éppen a népek nem ismertek el saját természetes elemeiknek.

Nem akarjuk elvitatni ama 25—30 vagy állítólag 50—60 ezer praenumeransos bécsi lapok — mint az ő „Presse”, az „Ost-Deutsche Post”, új „Presse” stb. — véleményezésének, s illetőleg a kormány-politika ellenébeni tüntetésének minden jelentőségét, s bizonyára sajnos, hogy e tekintélyes organok — a helyett, hogy követnék legalább a porosz sajtó példáját, mely a helyzet komolyságához képest, félretéve az alkotmányviszály kérdését, egyértelműleg a különben gyűlölt Bismark-kormány mellé sorakozott — éppen e válságos helyzetet akarják felhasználni, hogy a legnagyobb gondok által elfoglalt kormányra pressiót gyakoroljanak egy „halt eszme” érdekében; mindennekeftől botrányos pedig, hogy a népek patriotismusát mintegy adomaneál modorban azon feltételhez látszanak kötni akarni, hogy e „halt eszme” új életre galvanizáltsásként, mert csak ezton (s különben nem?) lehetne „megnyerni” a birodalom népeinek bizalmát”, s „lehetne őket e nehéz időkben áldozatkészre lelkesíteni.”

De tisztában kell lennünk avval, hogy a Lajthán tül sajtó az ottani közvéleménynek nem tolmácsa, hanem inkább professora gyanánt tekintendő, s hogy közvéleményt — hála Istennek — immár az örökös tartományokban se lehet többé quánd méme csinálni, éppen a februáriusi charta sorsa bizonyítja, melytől nemcsak a „renitens” magyar fordult el egész ellenszenvvel, hanem elfordultak a Lajthán tül népek is, s melynek most fennen hirdett népszerűségét kézzelfoghatólag bebizonyította azon körülmény, hogy e szerencsétlen alkotmány évfordulati napjának ünnepét annak felejtethetetlen teremtoje, Schmerling lovag, épp ez évben, pár hóval ezelőtt, s tehát nem oly rég, hogy elfelejteni lehetne — mindössze hatod vagy heted magával ünnepelte meg! És megjegyzendő, hogy ezen hű „elvbarátok” is, nem valami notabilitások, hanem — ha jól emlékszünk — éppen ő excejának, az egykor adorált „alkotmányminister”-nek, s mostani austriai Oberlandesgerichts-Praesidentnek nagybárá subalternus hivatalnokai valának.

Szerencsésjére Austriának, mostani kormányára épp oly tisztában látszik Lenni, mint bárki, hogy minő jelentőséget tulajdoníthat a bécsi centralisticus sajtó rendszeres agitációjának, s ismeretes félhivatalos közege, az „Österr. Ztg.” által minden habszós nélkül jó előre tudtúl is adta, hogy köszöni a bölcs tanácsot, mit „barátai” (t. i. a szeptemberi manifestum nyílt ellenségei) nyújtanak, de nem fogadhatja el, mert „tagadhatlan tény, hogy Magyarország, Horvátország, ugyazintén Erdély, Csehország, Morvaország, Gallicia és Krajna nagy része vonakodott elfogadni a februári patenst”, „mert a februári patens alapján Magyarországgal kiegyezkedést képzelné se lehet”, „a bizalmi szavazat, melyet (a fictiv, csonka) birodalmi tanács nyújtana, a többi országokban kiáltó bizalmatlansági szavazattá válnék” stb.

A bécsi centralista sajtó patriotismusa bármily rendszeres manifestációkkal kívánja is tehát előtérbe tolni a reichsrath eszméjét, nem igen tarthatunk tőle, hogy a bécsi impracticus politikai professorok honmentő felolvasásai folytán a magyar királyság ország-

gyűlését a kormány nyakrafőre, s még hozzá: üres kézzel hazaküldje, és sebbel-lobbal a Schottenthor előtti házba siessen erkölcsi támogatásért könyörögni — az üres padokhoz!

Halmágyi Sándor.

A pesti országgyűlés.

Elnök Szentiványi K. jegyző Ocsay F. A mult ülésről jegyzőkönyv hitelesítése után, elnök a házhoz beérkezett irományokat jelenti be, ezek közt a segésvári választók egy részének panasza, mely szerint a képviselőválasztásnál vizsgálások történtek. Az állandó igazoló bizottsághoz fog áttadni.

Az irományok tárgyalása után az öt bizottmány megalakítására a szombati ülésben beadott szavazatok eredménye hirdettetett ki, mely szerint a bizottmányok következőleg alakultak:

I. A községek, megyék, városok és kerületek végleges rendezése. Beadatott 260 szavazat, köztük 1 t. Barta György, Barta János, Bánó József, Beniczky Ödön, Binder Mihály, Bittó István, Bogdy Sándor, Bónis Sámuel, Bösör-ményi László, Branovácski István, Császár József, Csengery Antal, Csengery Imre, Damaszkín János, Darvas Antal, Dáuffy Károly, Dáni Ferencz, Dániel Pál, Dózsa Dániel, Deák Lajos, Dessewffy Otto, Dimitrievics Mihály, Eörs Sándor, Erős Lajos, Faur János, Fehér János, Fischer István, Gál Miklós, Ghyezy Ignác, Ghyezy Kálmán, Gorove István, Gubody Sándor, Hertelendy György, Horváth Boldizsár, Hosszu József, Huszár István, Huszár Károly báró, Ibrányi Lajos, Ivácskovich György, Jekelfalussy Lajos, Joannovics György, Justh Kálmán, Jankovics Antal, Kállay Ödön, Kemény István báró, Kiss Lajos, Kiss Miklós, Kubicza Pál, László Imre, Lovassy Ferencz, Lónyay Menyhért, báró Löwenthal Sámuel, Lukács György, Lukynich Mihály, Luzsénzky Pál báró, Madarassy Mór, Madoc-sányi Pál, Miletics Svetozár, Miskolczy Lajos, Moc-sáry Lajos, Mocsonyi György, Molnár József, Nemeth Károly, Nicolics Sándor, Nyáry Pál, Odessalehi Gyula herczeg, Oláh Miklós, Peley Lajos, Pethe András, Pethes József, Prónay József, Rajner Pál, Ráday László gróf, Rónay Lajos, Rudics József ifjabb báró, Rutkay István, Salamon Lajos, Simay Gergely, Simon Pál, Simonyi Lajos báró, Sipos Orbán, Siskovics József, Somossy Ignác, Somssich Imre gróf, Somssich Pál, Süsmeghy Ferencz, Szakál Lajos, Szaplonczay József, Szentkereszt Zsigmond báró, Szentkirályi Mór, Székely Gergely, Széll József, Szencseányi Darius, Tisza Kálmán, Tolnay Károly, Tóth Vilmos, Trifunác Pál, Thury Sámuel, Thury Gergely, Trausenfelds Emil, Ujfalussy Lajos, Varga Antal, Varró Sámuel, Vay Lajos báró, Vitólay József, Vojnics Lukács, Zámory Kálmán 260. Dellimani Ist. és Szapáry Gyula gróf 259 szavazatot nyert.

II. Codificatio. Beadatott 262 szavazat, köztük 1 t. Angyal Pál, Armbrust Péter, Ács Károly, Babes Vince, Bánó Miklós, Bernát Zsigmond, Berzevicsy Tivadar, Bónis Sámuel, Csáky Albin gr., Cseh Sándor, Csik András, Csiky István, Csörghé László, Czorda Bódog, Dapay Vilmos, Dett-rich Zsigmond, Dégenfeld Gusztáv gr., Dobóczy Ignác, Dózsa Elek, Domokos László, Eitel Frigyes, Faragó Ferencz, Fest Imre, Filipp Lipót, Gál János, Geetz János, Gozda Manó, Halász Boldizsár, Hedry Ernő, Hevessy Bertalan, Hodossy József, Horváth Boldizsár, Horváth Döme, Horváth Károly, Horváth Lajos, Ihsás Rezső, Jendrassik Miksa, Kacs-kovics Ignác, Kemény Zsigmond b., Királyi Pál, Kiss Jakab, Konkoly-Thege Pál, Kuba János, Kudlik István, Kupricz Imre, Larg Gusztáv, Lator Gábor, Lukács Bódog, Makray László, Manojlovics Milán, Maróth János, Maniu Aurel, Mátyáss József, Mihajlovics Miklós, Mihályi Péter, Milutinovics Svetozár, Mocsonyi Sándor, Molnár Pál, Nicolics Fodor b., Ocsay Ferencz, Papp Zsigmond, Perczel Béla, Pillar Gedeon, Popovics Zsigmond, Prugberger József, Rónay Mihály, Rudnyánszki Flórián, Somossy Ignác, Stephanidesz Henrik, Sulyok Mór, Szabadfi Sándor, Szabó Sámuel, Szemő Mátyás, Thalabér Lajos, Tóth Lőrincz, Török Bálint, Ujfalusi Miklós, Vadnai Lajos, Varga Flórián, Várady Gábor, Vecsei-Oláh Károly, Véghő Gellért, Vietoris János, Zichi Ferraris Victor gr., Zichi Jenő gr., Zichi József ifj. gr., Zsarnai Imre, Zsambokréthi József, Zsedényi Eduárd 262, Bujanovics Sándor, Glac Antal, Gyene Károly, Nánási Ignác, Podmaniczki Armin b. és Szolga Miklós 260 szavazatot.

III. Vallás és közoktatás. Beadatott 265

szavazat; köztük egy t. Almásy Sándor, Andreánszky Boldizsár, Balomiri János, Barinyai József, Beniczky Gyula, Bezerédi László, Bobory Károly, Boér János, Bünces Frigyes, Czebrán László gróf, Csanády Sándor, Csiky Sándor, Dobránszky Adolf, Domaniczky Boldizsár, Draskóczy Gyula, Eötvös József báró, Eötvös Tamás, Fábán Gábor Gábor István, Gál Miklós, Geduly Lajos, Hollán Ernő, Horváth Döme, Hunfalvy Pál, Jámor Pál, Joanesko Demeter, Kautz Gyula, Kállay Ödön, Kerkápoli Károly, Miletics Svetozár, Milutinovics Svetozár, Miskolczy Lajos, Nagy Elek, Nagy Ignác, Nicolics Sándor, Onossy Mátyás, Opitz Sándor Paczoly János, Papp Pál, Papp Simon, Patay István, Popovics Desseann János, Ráday Gedeon gr., Rónay János, Sárközy József, Sebestyén László, Soldos Imre, Szabó Imre (pápai), Szapáry Géza gróf, Szász Károly, Széchenyi Béla gr., Székács József, Szilády Áron, Szilágyi István, Szluha Benedek, Teutsch György, Tisza Kálmán, Tisza László, Tolnay Gábor, Thalabér Lajos, Trifunác Pál, Vályi János, Vecsey József b. Wlad Alajos, Zichy Antal, Zichy Ferraris Bódog gr., Zichy József id. gróf, Zsedényi Eduárd, 264 szavazatot, míg Markos István, Oreczy Béla b. és Szontagh Pál 263 szavazatot nyertek.

IV. Anyagi érdekek, közgazdaság. Beadatott 259 szavazat, köztük 1 t. Ambrózy Lajos ifj. báró, Apponyi György gr., Ács Károly, Ányos István, Baranyi Ágoston, Beliczey István, Bencsik György, Berényi Ferencz gr., Berde Mózes, Bethlen Gábor ifj. gr., Bethlen Sándor gr., Bekásy Lajos, Botka Mihály, Czebrán László gr., Dedinszky József, Dabóczy Ignác, Dobránszky Adolf, Domahidy Ferencz, Fáy Gusztáv, Fest Imre, Gál Péter, Gál Miklós, Ghyezy Ignác, Gubodi Sándor, Hollán Ernő, Horváth Antal, Inkey József, Ivánka Imre, Ivánka Zsigmond, Kalauz Pál, Karácsonyi Ferencz, Kardos Kálmán, Kautz Gyula, Kálnoky Pál gr., Kárász Benjámin, Károlyi Ede gr., Keglevich Béla gr., Keglevich István gr., Kemény Gábor b., Kende Kanut, Kerkápoli Károly, Komáromi György, Konkoly-Thege Pál, Kossuth Pál, Kovács László, Kurcz György, Lázár Dénes, Lehoczky Egyed, Lónyay Gábor, Lónyay Menyhért, Lukács György, Lükő Géza, Madarász József, Máday Lajos, Madán Endre, Miske Imre b., Mocsonyi András, Nagy Károly, Nicolics Fedor b., Nyáry Pál, Orosz Miklós, Papp Lajos, Pálffy István gr., Perényi Zsigm. b., Pétery Károly, Pruberger József, Ragályi Ferdinánd, Ráth Péter, Reviczky István, Román Sándor, Rónay János, Semsey Albert, Somssich Pál, Svastics Gábor, Szakál Lajos, Széchenyi Béla gr., Széchenyi Imre gr., Szirmay Géza, Szirmay Pál, Sztányi-Ullmann Bernát, Sztratinovics György, Török Sándor, Tréfort Ágoston, Ürményi József, Vay Béla b., Vay Sándor b., Várady Gábor, Vidats János, Vodianer Albert b., Vojnics Barnabás, Zeyk József, Zichi Antal, Zichi Ferraris Bódog gróf, Zichi József ifj. gr., Zichi Nándor gr., Zsitvay József 259, míg Bethlen Farkas gr., Csáky László gr., Ghyezy Kálmán és Wass Sámuel gr. 258 szavazatot nyertek.

V. Közfizetések. Beadatott 264 szavazat, köztük egy t. Almásy György, Bathányi Géza gr., Bethlen Gábor ifj. gr., Boczkó Dániel, Bonlea Zsigmond, Csernovics Péter, Döry Ádám, Eötvös József b., Gajzágó Salamon, Gorove István, Horváth Elek, Hunfalvy Pál, Iltay János, Jankovics Antal, Jámor Pál, Jókai Mór, Joanesko Demeter, Kandó Kálmán, Kálóczy Lajos, Királyi Pál, Liphay Béla b., Lónyay Menyhért, Mikó Imre gr., Manojlovics Milán, Mocsonyi Antal, Morscher Károly, Nagy Ignác, Papp Simon, Patay István, Perczel István, Pethe András, Plathy György, Podmaniczky Frigyes b., Ráday Gedeon gr., Sárközy József, Simonyi Lajos b., Szabó Imre (zalai), Szapáry Géza gr., Szász Károly, Szemő Nándor, Szilády Áron, Tisza Lajos, Torma Károly, Tóth Kálmán, Tóth Lőrincz, Várady Gábor, Zeredahelyi Ince, Zichi Antal, Zichi József id. gr., Zichi Nándor gr. 263-at, Dózsa Dániel, Besze János, Oreczy Béla b. 262 szavazatot nyert.

Elnök felszólítása folytán a nemzetiségi bizottmány tagjai ülés után titkos ülést tartottak, melynek eredménye nem közzétetik a lapokban. Ugyanezok Szentiványi K. meleg szavakkal jelenté, hogy Abaujmege lakói Deák Ferenczhez szóló bizalmi iratot küldöttek be.

Zemplénmegye Sátor-alfa újhelyi kerületének bülgyei pedig képviselőjük gr. Andrássy Gyula részére ezüst babérkoszorút küldöttek be.

Ez iránti megbízásait elnök a ház zajos éljenzései közt teljesíté.

Deák Ferencz távozásakor zajos éljenzésekkel üdvözöltetett.

Mai főcímkünkkel összefüggésben közöljük egy higgadtabb bécsi lap nézetét a mostani helyzet s bécsi lapiratsai által sürgetett reichsrath jelentéséről. E lap a tulzongó osztrák pártszempontokon sok tekintetben felfülmelkedett Schuselka „Reform” című lapja, melyben következő érettebb felfogásból tárgyalatik e nagy fontosságú kérdés:

A mostani válságos pillanatban egy belkérés élénken foglalkoztatja a kedélyeket. Arról van ugyanis szó, ne hivassék-e egybe a népképviselő, és ha igen, mily uton és módon. A februári párt minden journalistikai fogással erre törekszik, s a háború veszélyét arra akarja használni, hogy a februári alkotmány felfüggesztését felbeszákítsa. Mi teljes meggyőződésünkkel ellenezük azt, háhár az alkotmányos élet iránti vágyat bensőleg osztjuk is. Azonban általánosan elismert birodalmi alkotmánynyal nem bírnak, s azért sokkal jobb lemondani az experimentálóról. A porosz király támaszkodhatik a parlamentre; csupán az esküvel pecsételt, de Bismark által megsértett alkotmányt kell életbe léptetnie; az osztrák császárnak azonban, fájdalom, egyelőre nem lehet úsz-parlamentre számolnia, mert az általa adott alkotmányt a népek nem fogadták el valamennyien. A magyar országgyűlést elnapolni s ismét egy fictiv birodalmi képviselőt hívni egybe, mint egy nagy bölcseségű bécsi lap akarja, egyenesen bűn volna. Azonban mi aggályosnak tartjuk a szűkebb birodalmi tanács egybeállítását is, miután nem kizárhatjuk le azon félelmet, miszerint e szűkebb birodalmi tanács talán létre sem jöhetne, a mennyiben a szeptemberi manifestumból ragaszkodó népek nem küldenék oda képviselőiket, attól tartván, hogy külön alkotmányoszerű ohajaik nem fognak kellő fölényben vetetni. Csupán a tartománygyűléseket lehet egybe hívni, miután Austria népei egyedüli képviselőit azok tekintendők, és kétségkívül hazafias érzelmeteknek bizonyítandják magukat. De a februári párt perhorreszkál a tartománygyűléseket, mert fél az ott felmerülhető szláv disszonanciától, és elismerik, hogy az előrelátható német jogóvás csökkentené azon benyomást, melyet parlamenti tüntetés által szándékoznak előidézni. De ugyanezen eset fordulna elő a szűkebb birodalmi tanácsban is, feltéve, hogy az valóban létre jő.

A mi véleményünk az, hogy miután valódi birodalmi képviselőtünk nincs, minden parlamenti tüntetésről le kell mondanunk. Most, midőn minden állampolgárnak a legnehezebb áldozatokat kell hoznia, a megválasztott képviselők is meghozhatják azon aránylag könnyű áldozatot, hogy lemondjanak arról, miszerint parlamentileg bizonyítsák be magukat jó hazafiakként. Itt az alkalom, hogy a hazafiságot tényekkel bizonyítsuk be.

Ha a császár közvetlenül a népekhez fordul az erőteljes népcselekmények nem fognak kimaradni. A császár alkotmányos ígérete fennáll. Senki sem kételkedik a császári szó szentségében. De annak ez ünnepélyes pillanatban ünnepélyesen kell ismételtetnie. Austria népei mindnyájan ohajják az alkotmányos egyesülést és ez áldásos műfolyamatban van; de Austria bűsz ellenei zavarni és akadályozni akarják azt. Ez akadályt a népek el fogják hárítani, s kiküzdendik a nyugalmat és szabadságot, hogy egy nagy népbírodalomban tartós jóléthez és szabadsághoz jussanak.

A helyzet francia szempontból.

(Thiers beszédének folytatása és vége.)

A gasteini szerződés aláírott; ez csupán időnyerési momentum volt, mielőtt az általános háború bekövetkezik. Megegyeztek abban, hogy egyelőre Austria megtartja Holsteint, Poroszország pedig Schleswiget, és mindenik saját nézetei szerinti rendezi a közigazgatást. Austria Holsteinban az augstenburgi herceg mellett nyilatkozott, míg Poroszország ellene működött, és minden ebbeli szótát szigorúan megtöltött Schleswigben.

Mindegyik a korona syndikusai ítéletét várták (általános nevetés.) És tudják-e önk, hogy mit feleltek fel? Ezen jogtudósok azt nyilvánítták, miszerint az 1852-diki szerződés nagyon bölcs, nagyon pompás volt; hogy a hercegségek IX. Christian birtokához tartoznak, és az augstenburgi hercegeknek itt semmi néven nevezendő joga nincs. Tegyük fel, hogy az ügyek most is úgy mentek, mint a sans-souci molnár idejében. E szerint a dán királynak azt mondták volna: „Ezek a hercegségek az önéi, és most önnök kárpótlással tartoznak, mivel határait lerombolták, országát pusztították, és népességét legyilkolták.”

Igen ám, de nem élünk ama híres molnár idejében, és így a dán királynak nem azt mondták, hanem: az augstenburgi hercegeknek semmi joga a hercegségekhez; IX. Christian valóságos és jogos tulajdonosa; hanem ő a háború készítése folytán a hercegségekről javunkra lemondott.

Következésképen a hercegségek a miénk, és mi valóságos tulajdonosai vagyunk. (Zaj!) Ilyen komoly ügy mellett én valóban nem látom eléggé komolynak. (Igaz.) Ugy van! de ez igaz! (igen, igen!) Ezen burlesque comedia Európa elé táraltott, és ez is igaz. (helyes, helyes!)

Olivier Emil közbeszó: nem csak burlesque, hanem infame!

Thiers: Hogyan, a hercegségek a dán királyé! Tehát miért vitatták el tőle azokat a londoni konferenciában? Önök azt állítják, hogy ez idő szerint a hercegségek az önké, és valjon mily jogzimmal? Egy igazságtalan háború díjául a jogos tulajdonos ellen (helyes, helyes!) Lengyelországról rendesen a legnagyobb indignációval beszélnek; és ez helyesen van. De valjon ez esetben nem ugyanazon szerencsétlen és comicus combinatio működik-e közre? (helyes, helyes, nagy taps!)

És ezen igazságtalanság indoklásául most Európát egy általános háborúnak teszik ki (helyes, helyes.) Ime, uraim, erre kívánják önk szövetségét. (Félbeszakasztás!)

Látván, hogy Austria, becsületét és németországi állását megmentendő, ezen igazságtalanságba nem akar beleegyezni, hanem ragaszkodott ahhoz, hogy a hercegségek magmaradjanak a conföderationnak, Poroszország mit tön? Önök készülődnek, mondá Austriahoz, és itt Austria, nézetem szerint, hibát követett el; mert azt kellett volna felelnie: igen, mi készülünk, mert az egész világ tudja, hogy mi a hercegségeket nem akarjuk, önk pedig akarják; az egész világ tudja, hogy önk most Olaszországgal szövetséget kötnek, és ez ellentét háborút akar, és azért fegyverkezünk. Így kellett volna Austria-nak szólni, a mit azonban nem tett.

Ez azonban mitem változtat a helyzeten. — Igen, Poroszország lefegyverezé Dániát, hogy az alkalmat a maga javára kiaknázza, és mivel Austria ehhez nem akar segédkeztet nyújtani, Poroszország egész Európát háborúba akarja bonyolítani. (Ugy van, helyes! több hang, nyugodjék, pihenjen!)

Elnök: Thiers ur, akar-e ön egy pillanattig pihenni?

Thiers: Ha lankadok, akkor majd engedelmel fogok kérni a kamarától egy pillanattal pihenésre, de reményem, hogy megszakítás nélkül végezhetem be beszédemet.

Mostan, miután felmutattam a helyzet erkölcsi oldalát, azt fogom megvizsgálni, hogy mily állapotba hozta ez egész Európát. Az egész világ észreveszi, hogy mily irány felé tart némely hatalmas politikája. A németeket évek óta szoktatják bizonyos eszmékhez, melyek bizonyos határokat közt tartva, sem szomszédaitak, Franciaországot, sem Európát nem sérthetik. Nem tessék a németeknek, hogy az, mit ők német hazának neveznek, más szókval a német államok összege, diplomaták egyetemesen által legyen képviselve, kik igen tudós emberek, de a népies eszmék által bajosan megközelíthetők. Nem tessék nekik, hogy a dieta úgy van alkotva, hogy működése nem lehet sem elég gyors, sem elég sikeres.

A németek azt akarnak, hogy legyen nagyobb egység, és ez egység által az ő hazájuk nagyobb szerepet játszanék a világban.

E két szándékot, bizonyos határokat közzé szorítva, én nem kárhoztatom, és tökéletesen értem, hogy Európa nyugodtan, vagy éppen közönyösen tekint e törekvést. Azonban én eszedezem a németeknek, fontolják meg, hogy az eszmékben sok óvatosságra van szükség, hogy Európa politikájának minden időben legfőbb elve volt, hogy Németország szövetségi kötelek által összefüggött független államokból álljon. Ezen elvet egész Európa proclamálta a westphaliai congressuson; ujjalag szentesített, midőn Nagy Fridrik aláírta a tescheni békét; és végre, midőn a szövetségesek 1814-ben kimentek Párisból, érezték, hogy Franciaországnak valami biztosítékot kell adniok; biztosítékot e nemzetnek, mely nagy maradt veresége után is; a következő megmutatta.

Ezen biztosíték az európai nagy politikai elv felelevenítéséből, t. i. abból állott, hogy Németország szövetségi kötelek által egyesített független államokból álljon. Midőn ennek folytán végelesen meg kelle kötni a szövetségi szerződést, igaz, hogy bizonyos igények előtérbe nyomultak; a német fejedelmeket a főnökök (prefets) rangjára akarták leszállítani, s elvonni tőlök a külföldi képviselői jogát. De a bécsi kongressus nem így gondolkodott, hanem fentartotta a független államokból álló Németország régi elvét. Im, ez az, mit a nemzetnek nem kellene feledni. Hadd ohajtsák, hogy a dieta oly tagokból alakíttassék, kikhez könnyebben hozzá férnek az ujjkori eszmék, s ohajtsanak nagyobb egységet, nincs szavam ellene; de ne feledjék, hogy Európa nem volna mellettük, s az európai egyensúly nagy elve is meg volna sértve, ha Németország megszűnnék független államokból állani.

Ez az igazság, ez a jog. Ne higgyenek az oly hatalmaság törekvésének, a mely német eszméket használ fel azért, hogy egészen más célt érjen el. Ez annyira ismeretes, annyira világos, hogy minden illem megsértése nélkül ki lehet mondani. (Ugy van, ugy!)

E hatalmaság Poroszország.

Ha a közel háború neki kedvező leend, igyekezni fog hatalmas alá keríteni — nem az 50 millió németet, mert neki csak tizenegyet van, és az ember, ha még oly szeleburdi, sem ugrik így egyszerre 14-ről 50-re. (Nevetés.) Előfogatot kell váltani az uton. (Ujjab nevetés.)

De annyi igaz, hogy Poroszország, ha a háború kedvez neki, elfoglal néhány éjszaki német

államot, s a melyeket el nem foglal, befolyása alá fog helyezni. (Igaz!) Austria, mint védenéz fog szerepelni.

És ekkor látni fogjuk azt a nagy túlményt, mely felé több mint egy század óta törekcsnek; a német császárság, mely előbb Bécsben lakott, most Berlinben fog lakni, közel a mi határunkhoz; és e császárság a helyett, hogy Spanyolországra támaszkodna, mint V. Károly hajdani császársága, Olaszországra fog támaszkodni. (Mozgás.)

Im, ez a jövő, mely az európai és a franciaia politikának fenn van tartva. Ez eredményt könnyű volt előre látni, s a mi engem illet, én mindenekfelett azt kárhoztatom az olasz egységben, hogy kikerülhetetlenül vezet a német egységhez, azon a lépcsőn, a melyet kimutatték.

Azt mondtam két év előtt, hogy az olasz egység az Alpok felett kezét nyújtand a német egységnek: az most ténnyé lett.

Im, ez döbbsent meg minden tisztán látó szellemet, és ez okozza a meglevő nagy nyugtalanságot. Franciaországnak érdekében van-e támogatni egy ily nagy politikát? (Nincs, nincs!) Menjetei a legkisebb faluba, és megtudjátok, hogy ez a politika, mely Olaszországra támaszkodva, ujja akarja alakítani a német császárságot, népszerű-e Franciaországban. Nem, e politikát Franciaország soha sem fogja helyeselni, és ha még területnagysággal bíznék is meg, ez által csak éppen gyálasatosabb lenne, és senki sem nézné megelégedéssel a határok kiterjesztését, ha az Franciaország nagyságának díjja volna. (Mozgás.)

Ez a veszélyes cél, melynek ellentánni önk jogosítva vannak. Önök tehetnék ezt a németek nevében is, kiket rászéd a porosz becsvágy, mint rászédett közlebről a hercegségek kérdésében; de mindenekfelett tennük kell Franciaország érdekében, mely két századig kitűzött a páviai ütköztől fogva az almanazi ütköztetig, hogy kétfele válasza V. Károly birodalmát, s az egyik részt Madridhoz, a másikat Bécshez csatolja. Segíteni a porosz politikát, annyi volna, mint elárulni Franciaország érdekeit. (Nagyon jól van.)

Vége önknek joga van ellenszegtlni e célnak az európai egyensúly nevében is. Mostanság igyekeznek e szót nevétségessé tenni. Pedig az európai egyensúly, Európa függetlensége, az állandó gond öröködni a nemzetek közti erő aránya felett, és ellenszegtlni mindenki érdekében annak, ki ezt meg akarja zavarni.

Franciaországnak tehát roszalni kell a porosz politikát először is az igazság nevében, azután Németország, Franciaország és az egyetemes társadalom hármás érdekében nevében.

Hogyan szegüljön ellene? A kormány azt mondja nekünk: Én semleges vagyok és maradok. Ez ér valamit, de még nem elég. Senki sem eléggé esztelen közöttünk, azt mondani, hogy a háború kikerülése végett háborúba kell kezdeni. De hát egy Franciaországnak nincs egyéb eszköze, mint a háború, feltartóztatni egy veszélyes politikát?

Kihez forduljon Franciaország? Poroszország fenyegeti a békét, Poroszország által kell meghallgattatni magát. Nincs-e mód vele megértetni, hogy a veszedelmes uton, melyen megindult, csak Európa bosszankodásával találkozhatik, és nem talál egyetlen bűntársat, ki segítse tervei kiviteleben? De hogyan lehet megértetni vele ez igazságot?

En minden módhoz hozzányulnék, a legelősebben kezdve a legszelidebbig. Nekem úgy látszik, hogy van olyan, mely sikerülhetne. Én nem tanácsolnám a legelősebbet, ámbár midőn az ember egy igaz ügyet akar, azt mindig ki lehet mondani, például, mi volna igazságosabb, mint így szólni Poroszországhoz: „Te fenyegeted Európa egyensúlyát, a világ nyugalmat, ez ismeretes dolog. Nem Austria, hanem te. Mi ezt nem fogjuk tűrni!” Én elismerem, hogy ez az élesebb forma, és én nem tanácsolom ezt hazámnak; azonban azt hiszik-e önk, hogy Európa valaki fogná önökért ezért kárhoztatni? (Zaj.)

Favre Gynla. Ez annyi mint háború.

Thiers: Féltetsem a durvább formát, s veszem a szelidebbet. Nem mondhatjuk-e udvariasan a poroszoknak: „A nemzetek nagyravágása nem bűn; de nem bűn egyszersmind figyelmeztetni őket nagyravágásuk következtetéseire. Már pedig a tiétek következtetést könnyű látni. Ti ellenére tesztek a franciaia politikának, mely soha ki nem engesztelhető ezen következtetményekkel.” Ime egy, már szelidebb forma. Azonban elég világos, hogy megértsek. (Helyes, helyes.)

Menjünk tovább — szóljunk a hallgatásról. A hallgatás nem sértő. Ha szerencsém lesz vala hazám ügyeit vezetni, megvallo, hallgattam volna; nem adtam volna semmi reményt Poroszországnak, sőt egytől megfosztam vala.

Mi lehet tárgya azon minister reményeinek, kit vállalkozó szelleműnek neveztem? Nem más, mint ez: Látja, hogy Olaszország elfogadja terveit, csatlakozik hozzá, az beleegyezik, hogy együtt vigyék a hadjáratot. Most hivatkozom a józan észre. Hihető Poroszország ministere, hogy Olaszország a mi beleegyezésünk nélkül cselekedjék? (Hatás.) Nem — és ebben áll a helyzet komolysága, — egész Európa nem bírja ezt elhinni. Akkor lehet-e csodálni, hogy Bismark ur bizonyos eshetőségekben számít Franciaországra, midőn azt látja, hogy Olaszország kezét fog

vele? Oktalanság-e, merészség-e hát, ha így okoskodik? Mivel Olaszország hozzám áll, lehetséges, hogy előbb-utóbb hozzám áll Franciaország is. Ezt én nem találom oktalanságnak. Ime, ez az a remény, melyről Poroszországot megfosztam vala. Nem türtem volna — nem habozom ezen kifejezést használni — hogy Olaszország szövetségessé legyen, és ekkor Bismark ur megértett volna. (Hatás.)

De, azt mondhatja valaki, akkor Olaszország függetlenségét veszélyeztetjük. A kormány azt mondta nekünk, egy szövetségest szerzett nekünk tul az Alpokon. Minő szövetséges az, a ki, midőn saját legnagyobb érdekeit békét kívánna, midőn az északon fejedező politika oly, valóban aggodalom gerjesztő ránk nézve, szövetsézik ezen politikával s meg akarja zavarni azt a békét, melyet ti kívántok. (Helyes, helyes.)

Midőn egy szövetségesért 50,000 francia vérért onták ki, és 400 milliót költöttek el, érette Rómában egy socialis forradalommal dacoltak, jögnk van fenhangon beszélni vele, s követelni tőle, ne veszélyeztesse a franciaia politikát.

Ha kinyilatkoztatják önk Olaszországnak, hogy saját felelősségére és kockáztatására működik, még az nem elég. Nem akarok semmit tenni a kormány felelősségéhez, — csak terhét akarom vele éreztetni. Vigyázzanak önk, mert az, a mi néhány év óta Olasz- és Franciaország közt foly nem oly természetű, hogy elegendőnek bíbessük az adott szót, melyre önk támaszkodnak.

Olaszország megtámadja Toscanát — önk roszallják; megtámadja a nápolyi államot — azt is roszallják; elfoglalja a szent szék birtokainak egy részét — önk folyvást roszallják azt, sőt visszahívják követőket is. Ő mindamellett folytatja, — s önk visszabocsátják. Végre önk szerződést irnak alá vele, melyet úgy tekintenek, mint részéről való kötelezettséget, hogy Florenzbe tegye át állandóan a kormányt, és mondjon le Rómáról. Ő azt feleli szószéken, hírlapokban, hogy nem köteles sem állandóan Florenzben székelni, sem Rómáról lemondani. Önk roszalást mondanak ki, — ő pedig folytatja.

Mi lehet már Európa véleménye ily tények után? Az, hogy Olaszország megszokta, hogy tetteit bármennyire roszallják, azt tegye, a mi tetszik, meg levén győződve, hogy össze nem vesszünk, s nem kell lemondania segédletünkről. Ettől tartok én, s ebben áll az események bogja. Többet kell hát tenni, mint a mennyit önk Olaszország irányában tesznek. Azt kell neki mondanunk: Nem érem be azzal, hogy nem kezeskedem az eseményekről, — többet teszek: én kezeskedem rólok, s nyilvánitom, hogy ha háborúba kerekedik, ön viselendi következtetéseit; hogy én semmi esetben sem leszek szövetségese, és hogy ha a győzelmes Austria önk ellen a háború minden jogát gyakorolni akarja, én nem fogom akadályozni. (Zaj több oldalról.) Ha Franciaország beszéde ily határozott lesz, talán csak megértének őt ezek a hálátlan szövetségesek, s talán Bismark ur is felfogná a helyzetét, melybe jutott. (Hatás.)

Tudom, hogy szavam nem lehetnek tetszők azoknak, kik Olaszország iránt szeretettel vannak, de előttem van kedvesebb valami is, mint Olaszország — még pedig sokkal kedvesebb, és ez Franciaország. (Élénk helyeslés.)

Azt mondom hát, oly világosan kell szólannunk Olaszországnak, hogy semmi kétség se maradjon, hogy ne mondhasa: a mostani roszalás is csak olyan, mint az előbbie. (Hatás.)

Igy beszélve, lehetséges, ha nem — késő a mi, fájdalom, kétes — hogy valamit segíthetünk a béke ügyén; de legalább ezen határozott, őszinte, bíszke, de nem döllyős politika, ha a béke lehetetlen, megengedné, hogy a háború következtetési, csapásai korlátoztassanak és kevésbé legyen veszélyes. (Helyeslés.)

Ezért jöttem én, eröm kimerültsége ellenére is, végső kísérletet teendő a béke érdekében, hazám javára és kormányom becsületére. (Tapsok. Hosszas mozgás. A szónokot körülveszik és üdvözlilik. Az ülés hosszasan felfüggesztetik.)

Levelezés.

Háromszék, ápril 26.

Sepsi egyházközségi helvét hitvallású lelkes-ségünk folyó hó 23-án Sepi-Szent-Györgyön. fúti kegyelet és tisztelt érteletűl lelkesülten össze-gyűlve, a Gyárfás házánál töl meg főtisztelt püspök és mélt. k. tanácsos zagoni Bodola Sámuel urnak papi hivataloskodása felszázados emléktűnnép; buzgón csdve a Mindenható, örösdjék becses élete felett, hogy lássa megvalósulni az üdvözölő eszméket, melyek az egyháziasság, nevelés-ügy és egyházi önkormányzat érdekében, vezénylete alatt szőnyegre hoztak. És ime! üdvözölő felirattal, hogy mind az üdvözlettel, mind a hírlapolvás t. cz. közönséggel közölje ünnepélyes örömet, folyó hó 26-án postára felteendő, megdöbbenve vesszi a gyászhiót, hogy a bölcs Nestor, az ároni buzgóságú főpásztor, a mózesi szilárd jellemű férfi, az erőlyes főhivatalnok, kinek minden jóköt becsült életéhez még több éveket ohajtánk, nincs többé.

Örömmünneplünk a véletlenül meglepett gyász-est mély bánattal szomorítá meg. Csak is azon tudat, hogy a közvélemény és közbizalom nagy férfiá ülend anyaszentegyházunk megüresült kor-

mányzékébe, képes enyhíteni némileg közfájdalmakat.

Sepsi egyházközségünk a mely ürmérzettel hangzott a S. Szent-Györgyön 6 méltóságának üdvözlését: éppen oly megbatott részvétellel osztott a mindjárt más nap Maros-Vásárhelyen tartott gyász-ünnepélyi ajándékából.

A férfi, ki az Urnak szőlőjében apostoli buzgó működése félszázados pályáját folyó évi mártír havában dicsően futotta meg, s mint anyaszentegyházunk főpásztora, püspöke már 12 év óta bölcs tapintattal, férfias erély- és sikerrel kormányozta anyaszentegyházunkat, méltó, hogy érkező nyílt és hálás szívvel fentartsunk becses emléket.

Ha visszatérünk a legújabb időkben elviharzott válságok évköré: a dicsőültben a bölcs Palimnusi ismertetjük el, ki anyaszentegyházunk Scyllák és Charybdis közt hányatott hajóját, tetterős karokkal bátoraságos révpátra irányozva vezényeltette, s kinek kormányzása alatt új korszak hajnala derült mindenfelől ostromolt honunkra.

Igen, az átszellemült nagy férfianak ernyedetlenül munkás élete az egyház közjára oltárán lángolt el.

De nem szándékunk e gyászemlék-iratunkban az üdvözültnek élettrajzát adni.

Mi csak tartozó kegyelet s mély tisztelőnk hódolatának czélzánk kifejezést adni, addig is, míg a halotti harangozás szomorú kongása az imaházakba híveinkkel együtt összebivand, hogy szeretve tisztelt d. e. főpásztorunk gyásztiszteletét ünnepélyesen megadjuk.

Benedek Áron,
főjegyző.

Hazai intézetek

Az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányának 1866. május 7-én tartott ülésében előfordult nevezetesebb tárgyak:

1. A végleges urbér- és dézma-kárpótlás tárgya. Örövendes tudomásra jutott egylettünk, hogy Ö. cs. apost. kir. Felségéhez intézett kérelme legkegyelmesebben tekintve vétetett, f. év mart. 25-éről 1866. szám alatt leérkezett k. kir. leiratnál fogva, a földbirtokosok lényeges kedvezményekben részesítették; nevezetesen: hogy bejelentéseiket nemcsak a földterhementesítési alapigazgatóságnál, hanem közvetlen a valószínű bizottmányoknál s esetleg a helyi szinén folyó bizottmányi tárgyalások alkalmával is megtehetik; — s hogy a megkészt bejelentések, utólagosan még oly esetekben is tárgyalás alá vétetnek, ha az illető községekben a valószínű tárgyalások már bevégezettek volna sat. Hazafias kedves kötelemének ismeri egylettünk, az illetőket erre figyelmeztetni, hogy idézett legfensőbb rendeletre a földterhementesítési valószínű bizottmányoknál egész terjedelmileg megismerkedvén, jogigényeiket mulasztás által csorbítani ne engedjék.

2. Lótenyésztőket, dohány- és selyemtermelőket illető tárgyak: Meltőztattott a kir. főkörmányszék egylettünkkel tudatni: a) hogy a kormány f. év sept. 17-én S. Sz. Györgyön, 20-án M. Váradhelyt és 23-án Kolozsvárt 3-8 éves hazai méneket fog bevásároltatni. b) hogy a dohánytermelők saját természetnyitkából a bécsi világkiállításra dohányt küldhetnek. c) hogy a tavaly kiosztott selyembogar tojás megtérítésének kötelezettsége alól az illetők felmentettek.

Mit a hazai gazda-közönségnek szintén tudomására juttatni, határozottatott. 3. A kolozsvári jubikálitás. Megesett f. hó 1-jén, lehető legnagyobb részvételűséggel mellett. De szólnak a számok: hazai iparunk egyik legerjedemesebb ága a juhtenyésztés, angol (Lincoln) fajjal keresztezés által származott félvérből 14 kos, 24 tokló anya, — a hazai közönséges illetőleg havasi fajból pedig 2 kos, 2 tokló anya és 30 anyajuh, — ezeknek 10 nemesített s 20 közönséges, bárányaival, — tehát a bárányokat tényezőül ide nem számítva, csak 72 darabbal volt képviselve.

A bíráló bizottmány kiválóan gyapju kereskedési szempontból állítván meg bírálati elveit. a) félvéreket illetőleg: M. Paget János ur toklóit az 1-ső Gr. Bethlen Károly ur „a” 2-ik B. Bornemisza János ur kosait az 1-ső Gr. Bethlen Károly ur „a” 2-ik, a közönséges hazai fajtaikat illetőleg pedig T. Ladányi Sándor ur anyajuhait az 1-ső, b. Bornemisza János ur anyajuhait a 2-dik díjjal jutalmazandóknak. Végre b. Bornemisza János ur félvér toklóit, t. Kelemen Bénédián ur félvér kosait és gr. Mikó Imre ö. exelja hoi fajta anyajuhait dicsőréttel megemlítendőknak ítélte.

Az igazgató választmány meg van győződve, hogy érdekeinkért s ezek sorába a hazai ipar előhaladásáért meglellni tudó honfitársai közérzetével találkozik; midőn élénk sajnálatát fejezi ki a felett, hogy egylettünk közhasznú czélokra irányult s az aránylag csekély jutalmi díjjakon — melyeket korlátozott anyagi tehetségeinél fogva amúgy is többnyire csak áldozatkész honfiak hozzájárultával tudtunk ilyen czélokra fordíttatni — felülemelkedett törekvéseink, hiányos támogatásait tapasztalja.

A gazda közönség ez alkalommal hazai iparunk oly ága iránt mutatott részvételűséget, melynek a hazai föld mind talpalatnyi tere, s mely viszont a hon lakói 400 ezereinek ad életet és a vele foglalkozókat közgazdaságunk más ágainál kielégítőbben s biztosabban jutalmazza.

E kiállításnak az vala főczélja, hogy a juhtenyésztésnek szép eredménye bemutattatván, a gazda-közönségnek alkalom nyújtassék a siker felől, mit a keresztezési kísérletek a gyapju minősége és mennyiségére nézve szűltek, szemlátomást meggyőződni; hogy továbbá a gazda-közönség a felmutatott nemes eredményekből következtetéseket vonhasson az előnyökre, melyekkel azok a juhtenyésztés hasznai szélesítéséhez járulni kínálkoznak, s tagadhatatlan tények által serkentessék, e szemlétől hasznos nemesítésnek minél nagyobb mérvű terjesztésére.

Eppen azért, minél inkább fájjalja az igazgató választmány, hogy e czél tévesztve lön, annál mélyebben át van hatva a kötelesség érzetétől, hogy a biza lelkesebb fiainak az ügy pártolásáért — a közhasznú tevékenység s áldozatkészesség által kitűnő honfiainak pedig, lankadatlan munkásságuk itt felmutatott sikereért — mely a juhtenyésztéssel foglalkozóknak gazdagabb jutalmat s e jövedelmes iparágunk jövőjére tetemes gyarapodást nemcsak ígér, de biztosít is, — a hálás elismerés adóját megleltit kebellet nyíltan letegye.

Hálás elismeréssel említtendő itt Ladányi Sándor ur hazafias áldozatkészége is; minél fogva e kiállításnál hazai fajta kitűnő anyajuhaira jutalmi díjjal nyert 2 aranyat, oly rendeltetéssel adta vissza egylettünknek, hogy azok újabb is jubikálítási díjakra fordíttassanak.

4. A hazazai szőlőművelés és bortermelés érdekében jövőre hasznos eredményeket vár az igazgató választmány, ama határozatából: miszerint b. Bornemisza János ur indítványára, az egyesület kömáli szőlőjét, kizárólag szőlőművelési kísérletek tételére, nevezetesen: valamennyi hazai fajok tulajdonságainak s czelszerűbb művelési módjának tanulmányozása, külföldi fajok meghonosítása s azon kérdés gyakorlati megoldása végett, hogy minő külföldi szőlőnemek lennének, hazánk éghajlatai viszonyaihoz képest s minő művelési rendszerrel leghasznosabban, hazánkban meghonosítandók, a helybeli pinze-egyletnek kezelése alá bocsátani czelszerűtnek találta.

Közi:

Aschermann Ferenc, titkár.

Különfelek.

© Azon eszme, valjon nem lehetne-e a birodalom minden részeiből oly általános ad hoc gyűlés hozni létre, melyet Mátyás 1613. július 27-én Linzben léptetett össze, nem lehet tudni, döntő körökben merült-e fel vagy valamely tervre teremt faragó bécsi magánkör hozta felszínre. Anyoni bizonyos, hogy erről beszélnek, s kedvező praecedens gyanánt emlegetik, hogy 1613-ban a magyar országgyűlés is küldött követtséget Linzbe, mely a dieta határozatait vitte fel és a többi országok küldöttjeivel is kész lett volna szóbeli értekezésbe bocsátkozni, hanem miként Khevenhüller a Ferdinándi Annalesben is megerősíti, az udvar nem félt volna a birodalom egyes részeinek oly közeli érintkezésétől.

— Stratimirovics tábornok és ez idő szerinti képviselő a magyar országgyűlésen, felajánlotta a kormánynak szolgálatait, s alkalmasint egy szerb önkéntes csapatot fog vezényelni.

© Ferdinánd császár f. hó 20-dikán fog Prágából elköltözni Innsbruckba, mi arra mutatna, hogy addig nem számítanak a háború kitörésére. Azonban a „Wiener Sonntag Ztg.” szerint már vasárnap elutazott volna Bécsből a porosz követ, s minden perczén várták a tudósítást, hogy a porosz hadsereg benyomult Saxonába.

— Az erdélyi muzeum-egylet igazgató választmányának folyó hó 15-én tartott ülésének határozata következtében a muzeum gyűjteményei kedden folyó hó 22-én, egy mint a plütkösti ünnepnek harmad napján, megnyílnak a nagy közönség számára és azontól a nyári hónapokon át minden hétfőn és kedden délelőtt 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig nyitva lesznek. A látogatási rend és szabályok egyébiránt változatlanul megmaradnak. Az igazgató választmány üléséből. Kolozsvárt, május 15-én, 1866. Kijadja: Finály Henrik, egy. titkár.

* Közbecsülésben álló helybeli gyógyszerész dr. Hincz György tegnap délután vezette oltárohoz Kolozsvár egyik legkedvesebb bolygójának egyikét Groisz Emma kisasszonyt. Ohajtnak, hogy a minő hadilábon áll most a világ, éppen olyan szelid békében élje le napjait a boldog új pár!

— A „Concordia”-ban azon megjegyzés tétetik, miszerint „ohajttandó lett volna, hogy a nemzetiségi bizottmányba választassanak be Jókay, Mocsáry, gróf Wass Samu stb. is, a kik e kérdést tanulmányozták.”

* Az erdélyi urbéri papírok kisorsolásának megkezdése iránt a felsőbb rendelt leérkezett. A pénzpiaczen e körülmény, azt hisszük, az árfolyam iránt kedvezőbb hangulatot fog eszközölni.

— (Necrolog.) Maksai Máriaffi Albert, a maga s gyermekei: Dávid és Mária, ugy szintén anyajuhai b. Balint József, valamint neje, szüle-

tett berkeszt Katona Julianna és fiok József, nevelők kesergő szívvel jelenti, hogy egyetlen édes testvér: maksai Máriaffi Lajos, életkora 44-dik évében, folyó hó 14-én, reggeli 2 órakor, hirtelen bekövetkezett tüdőszélhűdés következtében az élők sorából jobb életre költözött. Hült tetemei a boldoguloknál, folyó hó 16-án déltáni 5 órakor fogtak kull-tordautzai 11. sz. lakásáról a köztemetőbe örök nyugalomra tételni; lelkéért pedig az engesztelő sz. áldozatok ugyanazon hó 17-én, reggeli 10 órakor, az akadémiai szentegyházban a Mindenekurának szokott gyász-ünnepélyvel bemutattat. A gyászboronult rokonok körében mely megilletődéssel állják körül az idvezültnek ravatalát nagyszámú szinte barátok s tisztelők. Elhunyt a fájdalmasan érzett veszteség a társas körökben. A dicsőült, bár neki kitűnő szellemműveltség s nemesült kedély pályát nyitbattak volna a közélet tekintélyes rangfokozataira, mind haláláig az egyszerűség embere maradt. Férfias jelleme nem vágyott külső díszre. Valahányszor azonban a közjó szentsége kötelességet szabott elébe, azt soha sem késett hazafias buzgalommal teljesíteni. Ifjanta az erdélyi udvari kancelláriánál szolgált a közügyeket. Utóbb más téren nyert szerepet. Végre a haza rekkető légkörében magányba vonult. Lovagias magyar jellem, feddhetlen becsületesség, osztálykülönbség nélkül midőnk megnyert nyájasság, könnyűséggel párosult finom modor tették őt a társas körökben az osztatlan szeretet kedvelt személyiségévé. Csendes óráiban az emberiség nagy könyvét, a történelmet, előszeretettel tanulmányozta. Szélsőségektől ment világnézete eszmények felhőin nem lebegett. Egy hű utárs kísérte őt e földi vándorpályán: bizodalom a Gondviselésben, melylyel szelleme a csillagsátorba vonult. Reménye hem volt hű álomkép: A feltámadás napja közeledik. Lengjen a béke szelleme csendes sirja felett, s örökösök neve mellett jó emlékezet! Kolozsvárt, május 15-én, 1866.

* A helybeli három főiskola az idén egyszerre fogja majálisát megtartani. E jó collegialis viszonynak örvendünk mi is, s ohajtnak, hogy az ifjuságnak egymás iránti valláskülönbség nélküli rokonszenve sohase lankadjon.

* Mint halljuk, az Albisi társulatának Enyeden gyengén megy a dolga, elannyira, hogy onnét a napokban M. Váradhelyre fog a társulat menni. Ohajtnak, hogy Váradhelyt ne legyen a saison folytatása a mult évi koplálásnak.

* A cs. kir. posta igazgatóság jelenti, hogy a személyszállítási díj a Kolozsvár és N. Várad közt minden közlekedő máhakoicskál e hó 16-tól kezdve mértőföldenkint 10 krajler lejjebb szállítatik, s így Kolozsvártól N. Váradig 8 ft 97 kr, Szeben-Aradig 15 ft 98 1/2 kr lesz a szállítási díj.

* Tegnapelőtt este 10 óra körül ismét égés volt, ezuttal a külső-magyarutczában, szerencsére azonban a folytonos esőzésnek, csak egy paja lett a lángok martaléka. Ha e tűz száraz időben üt ki, kiszámíthatlan következményei lehetnek volna.

* Mint a „K.” írja, a Meklenburg gyalogezred itt állomásozott s ma utra kelő tisztikarának a városi hatóság a legénység loyális magaviseleteért, elismerést nyilvánított.

* Színházunknál ismét foly a munka. A gépek egy részét Kagerbauer ur „revisio” alá vette, s így remélhető, hogy jövőre több sikerrel fognak működni, s így ki lesz közöztűlve azon csorba is, melyet éppen ezek miatt szűvedett az építő ur neve a mult saison alatt.

* Valjon Metternich hg. cs. osztrák követ Parisban, késztül-e elutazni — írja a „N. Fr. Pr.” — azt nem tudjuk, de azt halljuk, hogy a hercege Csehországban csakugyan pakoltat; legalább a königswarti kastély felügyelője rendeletet kapott, hogy mindazon értékes tárgyakat, melyek a nevezett kastélyban vannak, pakoltassa össze s szállítsa a birodalom belsejébe. Ha Metternich hg. így fogja fel a helyzetet, akkor nemsokára Parisban is pakoltatni fog.

* Császárné ö Felségének Balaton-Füredre való lejövetele egyáltalán nincs kitűrtölve a beállott nyári idény programjából; minden a válságos körülmények miképpen alakulásától van függővé téve.

* Lyonban a katonai helyőrség a katonai árvák javára egy ünnepélyt rendezett, mely nagy érdekltséget költve, nagy nézősereget gyűjtött össze. A programmban előírt mutatóványok igen jól sikerültek és általános tetszést idéztek elő, mig nem az utolsó, a löversenyre került a sor. E löversenyre hat tiszt volt beírva, kik ebbeli mutatóványuk sikerülésére egy egész hétig gyakorolták magukat, és a próbaverseny alkalmával lovakkal minden akadályt játszva ugrottak keresztül. A hat lovag, egymás mellé sorakozva egyszerre indult neki a beszártatva. A két első akadályon, egy patakon és egy köfalon, a legnagyobb könnyűdséggel ugrattak keresztül és tovább iramlottak. A harmadik akadályhoz is megérkeztek, villámként vetve magukat annak magaslatára, de az első lova megbotlik és lovagjával együtt hanyatt-homlok bukik. Most általános zavar fejlik ki, és kettő kivételével, kik szerencsésen a pályához értek, mindnyájan vértől és portól takartan a földön hevernek. A hatas iszonyú volt, rémkialtás vonult a nézők sorain végig. Az első lovagot elaléltan emelték föl, egész melle össze volt roncsozva; lovát, mely éppen fejre bukott, a guta azonnal megdölte. A második lovnak koponyája lön szétzúzva, mire hozzáérték, már nem

élt többé. A harmadik lovnak lába tört el, míg a negyedik szerencsésen menekült ki a bajból.

* A dézai jótékony nő-egylet választmányának 1866 május 13-án tartott gyűlése. 82) Közlebbi jegyzőkönyv hitelesített. 83) Idei aprilis 2-ki hál rendezésével megbízott rendezőség jelentvén, hogy 262 ft. 20 kr., 1 darab. cs. arany és 2 darab tallérből, mint bevételből levonva 121 forint 16 kr. kiadást, marad tisztajövedelem 141 ft. 4 kr. o. é., 1 dr. cs. arany és 2 dr. tallér; értesíti a választmányt, hogy több darab nyeresémtárgy még nem vétetett ki. A tisztajövedelmekpp maradt 141 ft. 4 kr., 1 db. arany, 2 db. tallér bevételre utalványozatik. Tétessék közzé, hogy az illető nyertesek szíveskedjenek nyeresémtárgyaikat f. évi június 1-őig átvenni, vétetni, mert az azon túl megmaradt nyeresémtárgyak, az egylet javára fognak megtartatni. Dézs, május 15-én, 1866.

Közi: Keresztes Nándor, titkár.

Politikai hírek

Austria. Prága, május 10. Ma adatott ki a parancs Theresienstadt várának élelmi szerekkel ellátatása iránt. A reggeli lapok azon jelentése, hogy egy porosz mérnökári tiszt fogott el Theresienstadtban, oda módosítandó, hogy az elfogott egyén polgári mérnök, s a nála talált rajzok üveggyárakban alkalmazandó gázfűtő-terveket ábrázolnak.

A „Neues Fr. Blt.” írja: Császár ö Felsége a 80 sor-gyalogsági ezredek mindegyikénél egy ötödik zászlóalj és a 32 vadász-zászlóalj mindegyikénél egy pótcsapat felállítását rendelt el. Benedek tábornagynak szombatra váratik ide és körülbelül 10 napig marad Bécsben. Bécs helyőrségét legközelebb egy gyalog határőrvideki ezred fogja ide érkezni. A sorozási összeíró-hivatalokban előkészítettek tétetnek, június hó első napjaiban eszközöndő új sorozásra. A fenyegető háború-veszély Königsgrätzben is szükségessé téve a biztonsági rendszabályok elrendelését. Az ottani várparancsnokság felszólítja a városi tanácsot, Königsgrätz lakosaital tudatni, hogy csak az maradhat a városban, ki pinzehelyiségeiben biztos menhelyet bir és legalább három hónapra tudja magát élelmi szerekkel ellátni. Ki ezen feltételeknek nem tud eleget tenni, annak a kitűzött időponttól számítandó 48 óra alatt el kell a várost hagynia. E hirdetmény Königsgrätzben már publikáltatott.

Franciaország. Páris, május 10. Az angol lapok közvetlen kilátása helyezik az ellenségeskedéseknek Olasz- és Poroszország általi legközelebb megkezdését. A „France” tudni véli, hogy Viktor Emanuel és Vilmos királyok Napoleon császárnak szerencsét kívántak Auxerre-ben mondott beszédéhez, Fould maradt.

A „Moniteur” hivatalos jelentést tesz a császár és császárné látogatásáról, melyet Auxerre városban (Yonne-megyében) tettek az ott rendezett gazdasági kiállítás alkalmából. Ö felségeik reggeli 9 órakor utaztak el s esti 8 órakor már visszaérkeztek. Auxerre város kapujánál a polgármester a következő beszéddel üdvözlé a császári párt: „Felség! ötvenegy év előtt I. Napoleon császár üdvözöltetett e városban a ragaszkodás és öröm oly jeleivel, hogy legelőnkebben emlékezett arra mindenha s még halalos ágyán is legérzekenyebb kifejezésekkel tesz erről tanuságot a „Memorial de St. Heléne”-ben. Felséged ugyanazon üdvözléseket, ugyanazon örömkialtásokat hallja, melyek oly nép szívéből erednek, a melynek a császárhoz való ragaszkodása — mit felséged maga is jól tud — épp oly erősnek bizonyult a bal, mint a kedvező szerencse napjaiban, a megpróbáltatás idejében ugy, mint a diadal korában. Engedje meg a császár, hogy e hű város külsait átadjam neki, a melyben mindenkor, még a legmostohább napokban is, lobogva égett a császárság tisztelésének szent tűze.

Asszonyom! Fogadjá városunk lakosságának forró áldáskívánatait, mely tiszteli, csodálja és szereti önt, s jutalmul kegyeskedjék a császári hgnek megmondani, hogy mint nagybátyja és atyja, ő is mindenkor számíthat régi és loyális Auxerre városának hű ragaszkodására.” (A császár válaszáat már közöltük.) A császár beszédéről, mely a nap eseményét képezi, Girardin a „Liberté”-ben röviden ezt mondja: „E beszédhez nem kell commentár, egész Franciaországon és Európán keresztül ugy dördül az végig, mintegy ágyulövés.” s e szavakkal jól ki van fejezve az általános vélekedés. Az „Opin. Nat.” ezt mondja róla: „Tudatni fogja e beszéd Európával, hogy Franciaország fenntartja magának cselekvési szabadságát és nem hiszi magát többé ráerőszakolt s nem szabad akaratát elfogadott szerződések által megkötötve.” A császár auxerre-i beszédének hatása a börzére összezúzódott volt. A bourse oly mértékben terjedt, hogy nem is lehet róla beszélni. Ma sem tudtak kiérni a rémületből, s a legalacsonyabb napi árak alnák.

Olaszország. Milano, május 8. A „Gazz. di Milano” írja: A király néhány nap mulva átvesszi a hadsereg főparancsnokságát; a főhadiszállás Bolognába tétetett át. A kormány által a parlamenttől kívánt rendkívüli felhatalmazványok közé tartozik: a sajtó s a szabadság megszorítása is. Ugy látszik, hogy a parlament ebbe is bele fog egyezni.

Florence, május 8. A képviselőkamrában tárgyalják azon törvényjavaslatot, mely a kormány-

nak rendkívüli felhatalmazást ad arra, hogy a közbiztonságról királyi decretumok által gondoskodhassék. A belügyminiszter kijelentette, hogy a biztonysági javaslatot elfogadja s megjegyzi: Ha a meghatalmazás nem lenne elégséges, a kormány újat kívánna. A kormány azt óhajtja, hogy a parlament mindaddig ülésezzen, míg csak lehet, hogy oszthassa a felelősséget. A törvényjavaslat első két cikkelye elfogadott. A többiek holnap tárgyaltnak.

Firenca, május 10. Az „Italie“ erősíti, hogy a király e hó 15-dikén Piacenzába megy s hogy az önkéntesek toborzására a bejegyzési irodák holnap nyitnak meg. A kamra azon törvényjavaslata, mely a kormány rendkívüli felhatalmazást ad az állam biztonságáról való gondoskodásra, 203 szavazattal 48 ellen fogadtatott el.

Németország. Berlin, május 9. Tegnap este mintegy 2,000 ember jelent meg Bismarck palotáján előtt s a miniszterelnököt serenade-dallal tisztelték meg. Bismarck az üdvözlésre így válaszolt: „Azt hiszem, hogy mindnyájan készek vagyunk a királyért s a hazáért meghalni, akár az utcakezezet, akár a csatatér. Közös érzelmeink legjobb kifejezését találunk a király eljénésében.“ Hatszoros „hoch“ s a nemzeti himnusz elneklése zárta be az ovatiót. A „P. L.“-nak írják: A képviselőház elosztását és az új választás elrendelését kormánykörökben csak a háború politika további phásisának tekintik. A legközelebbi ez a hadikölesön megajánlatára, melyet semmi honi vagy külföldi bankház sem akar a képviselőház biztosítása nélkül megadni. Minden ilyen kísérlet megdöntött, és hogy az új képviselőház a hitelt meg fogja-e nyitni a Bismarck-ministeriumnak, igen kétséges. A harcias helyzet mindinkább fenyegető lesz, sőt oly politikusok, kik a porosz fegyverkezést eddig porosz túltetésnek voltak hajlandók tekinteni, attól

ma már elállottak. Az egész porosz hadseregnek mozgósítása, melyben az utolsó pillanatig nem akartak hisni, most már bevégeztet tény. Berlin és környéke már majdnem hadtáborhoz hasonlít. A városi tanács hirdetményt tesz közzé, melyben a polgárokkal tudatja, hogy huzamos beszállásolás fog következni. Honvédek és tartalékoknak, kik zászlaihoz behívtak, lepik el a város utcáit. A vasúti indóházaktól jönnek-mennek minden fegyvernem csapatoztályai. Az itteni vasúton naponként nagy hadi eszköz szállítmányok szállítanak; a tüzekek csehlhelyén nagy agyutanya alakult, mely Sileziába volna szállítandó.

Hamburg, május 10. A „Börsenhalle“ Hannoverból értesített: Hire szállong, hogy a Stade mellett megerősített táborba szálló hannoverai csapatok összeköttetésbe fognak lépni a Holsteinban levő osztrák hadtesttel.

München, május 11. A „Bair. Ztg.“ írja, miszerint a bajor kormány — figyelembe véve a politikai helyzet komolyságát — a bajor hadseregnek azonnali mozgósítását, és az országgyűlésnek folyó hó 22-re összehívását határozta el.

Stuttgart, május 11. A rendi gyűlés folyó hó 23-ra egybehívott. Hirszerint a 8-dik hadtest Mühlackernál összpontosított fog.

Törökország. Konstantinápoly, máj. 5-én. Azon hír, hogy a harmadik hadtest (főhadiszállása Monastir) hadilábra helyeztetett, alaptalan. A Sumlában álló hadosztály erősítésére 2 üteg agy s két zuáv-czred küldetett. — A laventel vizekről az összes olasz hadihajók hazahívtak.

Görögország. Athen, máj. 5. Bulgari Leonidas 14 nap előtt 40—50 emberrel a phalerusi kikötőből a török partok felé hajózott, hogy a keresztény lakosokat fellázítsa. Ugyanakkor más lázítókon Konstantinápolyba s más török tengerparti

városokba mentek. — A török követ felvilágosítást követelt a görög kormánytól; ez utóbbi azt válaszolta, hogy a nyaktörő merénnyhez semmi köze. A lakosság közt nagy nyugtalanság uralkodik.

Ujabb. A „Debatte“ következő nagyfontosságú hírt közöl Triesztből május 11-dikéről: „Jó forrásból hallatszik, hogy Vacca ellenadmiral olasz hajóhada elhagyta a tarantói öblöt, s állást foglalt az adriai tengeren Ancona és Grossa dalmát sziget közt, minek következtében az egész triezszi öblöt elzárja, Velencét, Triesztet, Polát és Fiumét fenyegeti. Grossa szigete a dalmát archipelagus legszűkebb vonalát képezi Zára főváros irányában; jó kikötői vannak, minél fogva az olaszok mindent el fognak követni, hogy birtokába jussanak, ekép az adriai tenger mindkét felén állást foglalhassanak, s annak keleti partján is hadállást és támpontot birjanak. Az olasz tengeri erő en előháda mögött annak zöme, Persano admiral alatt, egész Dalmátországot fenyegetheti.“ A lapok e tudósítást mind utánciklik, egyiránt nagy fontosságot tulajdonítanak annak, s lapunk bezártáig

annak alaposágát kétséssé tevő tudósítást nem vetünk.

Páris, május 13. A dunafejedelemségi conferentia beleegyezett a fejedelemségek esetleges megszállásába a szultán csapatai által.

Brüsszel, május 12. Az „Ind.“ új békehíreket jelez. Szerinte Austria, Franciaország és Anglia közt alkudozások folynak Velencze átengedése iránt (?)

A porosz kormány Hannoverához sommatiót intézett a fegyverkezés miatt s kijelentette, hogy Hannoverában a fontos katonai utakat megszállja.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Május 15-én: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 59.50. 5% Metalliques 100 frt 54.75. — Bankrészevény 664. — Hitelintézeti részvény 200 forint 126.50. — London 10 ft st. 100 frt 23 1/2 kr 128.25. — Ezüst 129.50. — Cs. kir. arany 6.23. — 1860. kölcsön 69.40.

Május 12-ikén: Földtehermentési kötvény magyarországi 60. — Erdélyi 54. —

T. és felelős szerkesztő DOZNA DÁNIEL.

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

Május	Nap	kél	delel	nyugszik	Hold	kél	delel	nyugszik
20. V.	G. Pünköst vas.	40. 22p.	11 56p. 16m.	70. 31p.	10 31p. r.	50 34p. e.	*	*
21. H.	Pünköst h.	4. 21	11 56 19	7. 33	11 35 r.	6 22 e.	126 28p. r.	
22. K.	Ilona	4. 20	11 56 23	7. 34	12 38 e.	7 7 e.	12 58 r.	
23. Sz.	Dezső	4. 19	11 56 28	7. 35	1 40 e.	7 51 e.	1 26 r.	
24. Cs.	Johanna	4. 18	11 56 33	7. 36	2 41 e.	8 34 e.	1 52 r.	
25. P.	Orbán	4. 17	11 56 38	7. 37	3 41 e.	9 17 e.	2 19 r.	
26. Sz.	Béda	4. 16	11 56 44	7. 38	4 40 e.	10 1 e.	2 46 r.	

Először negy. 21-én 116. 32p. r. — Merkur reg. cs. Venus esti cs. — Mars reg. 2 ór. után kél. — Jupiter éjféltől kél, napkeltekor delel. Saturnusmit eddig. — Nap hossza: 156. 16p. k. sz.

HIVATALOS.

Sz. 931. 1866. (188) (1—3)

Hirdetmény.

Dobokamegye Törvényszéke tudatja, miszerint az Ocsvai Ferenc és neje ügyében Mágner Ignátz és neje ellen 1000 frt s járuléka iránti, utóbbiaknak 2703 frt 50 kr-ra o. ért. becsült 74 holdat és 75 □ ölet tevő, dobokai nemes jószáguk ujholi elárverezése végett folyó év július havának 19-dik napja, délelőtti 10 órakor határozottat a helyszínen Dobokán.

Mire vásárolni óhajtok oly figyelemmel hivatnak meg, miszerint a jószág együttesen, vagy darabonként fog eladatni, és a bánatpénz a 2703 frt 50 kr megfelelő parcellára becsár 10%-ja, és a vételár fele részben 30 nap, más fele részben pedig 60 nap múlva fizetendő le.

Nemes Dobokamegye Törvényszéke tiléséből.

Szamosujvárt, mártius 31-én, 1866.

Sz. 2020. 1866.

(185)

(2—3)

Árverezési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város polánka kocsmárlási joga a fels. kir. főkörmányszéknek 9891 — 1866. sz. alatti rendelethe, s a vál. esk. közönség 118 — 1866. sz. alatti végzése nyomán ujjabban haszonbérbe adandó lévén, az a folyó év július 1-jétől számítottól 3 évre, tehát az 1869-ik év június utolsó napjáig közárverés útján kifogadati, egy vagy több egymásért jót állani kész, a képes vállalkozóknak; a nyilvános árverés, folyó év június hó 18-án d. e. 9 órakor a város közgyűlési termében megkezdetik — addig is a szerződés egyes tételei a városbáznál a főbírói, szónoki, és előadói az 1-ső, 3-dik és 9-dik számú irodákban megtekinthetők lévén.

A felkiáltási ár 27,012 ft 50 kr-ban o. é. van megállítva, az 500 frtban már megállított ugyancsak ezen haszonbéri tárgyhoz tartozó fellegvári kocsmárlási jog bérén kívül; a vállalkozni kívánók kötelesek a felkiáltási összeg 10%-jé mint bánatpénzt, készpénzben — állam, vagy város nevére szóló passzív kötelezvényben az árverező bizottmányuk a hozzájárulás előtt letenni: a kire, mint legtöbbet ígérőre a haszonbéri tárgy levereték, ennek biztosítására tartozik a haszonbér összevágat egy-szeresen megítő hiteles zálogat az árverező bizottáságnak benutadni, annak megvizsgálhatása és el- vagy el nem fogadhatása iránti határozata megtehetése végett.

Pecset alatti ajánlatok (Offerte) is a fenn kitett menyirységi bánatpénzel ellátva elfogadtnak, de csak az árverés megkezdéséig való időben, és azok az árverés bevégetével nyitandók ki; utóajánlatok (Nachofferte) pedig el nem fogadhatók. Az idegen bérvegyők figyelemzetnek, hogy a városba beszállítandó szesz után külön behozatali díj nem fizetetik.

A haszonbéri szerződvény a legtöbbet ígérőre, az ígért megítőrténtével, s az árverezési jegyzőkönyv aláírásával azonnal, de a városra csak is a szabályszerű jóváhagyások után válik kötelezővé.

Sz. kir. Kolozsvár város közg. tanácsa 1866-ik év május 11-én tartott üléséből. Kiadta ELEKES ANDRÁS, h. aljegyző.

Sz. 1924. 1866.

(187)

(2—3)

Hirdetés.

Nemes Kolozsmegye idl. törvényszéke közhírre teszi, hogy öz. gr. Haller Gáborné, b. Bornemissza József urkö tanusított elméleti gyengessége folytán vagyonának kezelésére képtelennek nyilvánítatván, személye és vagyoná fölötti gondnoksággal br. Bornemissza János ur Kolozsvárt bizott meg.

Ns. Kolozsmegye törvényszékének 1866 május 12-én tartott üléséből.

NEU HIVATALOS.

Doktor
királyi porosz
NÖVÉNY-

KOCH
kertületi-orvos
CZUKORKAI

jónak ismertetett — mint ez a legelismertebb véleményezéssel által igazolva van — a legalkalmasabb gazdag tartalmú növény- és gyök-nedvekből készítettve, egy időszerű mint mulékony köhögéseknél, náthánál, rekedtségeknél, nyálkánál, mellszorulásnál és minden katarrhalis bajoknál, a midőn is ezen esetekben enyhítőleg, nedvesítőleg és különösen jótékonyan hat a meg-rongált lélekző szervekre, gumóira behat, a lélekzést könnyíti, és szelid s erősítő hatásánál fogva, a leülepedett nyálkás hárttyakat erősíti.

Tévedések elkerülése végett szigorúan kell figyelni arra, hogy a = Koch-féle jegeczes növény-czukorkák — csak hosszukás skatnyálkában felül nyomott rag-jeggyel ellátva 70 kr. és 35 kr-ért Kolozsvárt egyedül és valódiilag csak **WOLFF JÁNOS** és **Engel József** gyógyszerészeknél kapható, valamint:

(95) (3—10)

Beszterczén: Kelp Ferenc; és Dietrich & F. Fischer. Brassóban: Stenner F.; és Jokelius Ferdinánd gyógyszerészek. Dévén: Bosniák A. Déva: Krémer Samu. Nagy-Enged: Horváth Ferenc. Erzsébetvárosban: Schmidt A.; Károlyiféltérn: Rusz János és Matherny Emil gyógyszerészek. Kézdi-Vásárhelyt: Fejér Lukács, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Breckner Károly és Vándory & Brandach. Segesvárt: Misselbacher J. B. és fia. Sz. Ujvárt: Placintár és fia gyógyszer. Szász-Régenben: Wachner Traugott. Szászsebenben: Weissörtel Ad. G.; Szébenben: Zölher J. F.; Székely-Keresztúron: Binder Márton. Szépt-Szentgyörgy: Vitályos Béla. Sz.-Ujvárhelyt: Kaunitz J. A. gyógyszer. Szeredában: Gössy A.; Sz.-Somlyón: Rusz Ignác. Tasnádon: Szongott Jakab. Tordán: Velits G. és Wolff G.; Zalatárnán: Megay Guszt. A. gyógyszer.

Haupt-Niederlage v. Geschäfts-Büchern

in allen Grössen und Rubrizirungen, höchst dauerhaft und elegant gearbeitet, zu äusserst billigen, aber festen Fabrikpreisen, empfiehlt
SIEGM. HEYMANN,
Monstorgasse 171. nahe am Hauptplatze.

Pränumérations-Anzeige.

Unumgänglich notwendig ist für Jedermann, der mit der jetzigen bewegten Zeit gleichen Schritt halten will, eine populäre, zeitgemässe Weltgeschichte. Die bisherigen, meist vortrefflichen Werke sind entweder zu umfangreich und kostspielig, oder sie sind zu gelehrte, mithin für die grosse Volksmasse nicht passend. Die hier gebotene, neue und freisinnige Bearbeitung der Geschichte unserer Erde wird diesem längst gefühlten Mangel abhelfen und die Anschaffung in der Art erleichtern, dass man sich dies Werk, das 3 Bände umfassen wird, in monatlichen oder 14-tägigen Heften zu dem billigen Preise von nur 25 kr. pr. Lieferung aneignen kann.

L. v. Alvensleben, dessen Leben ein halbes Säkulum der Literatur angehört, hat sechshundert Bienenfleiss diesem Werke geopfert.

ALLGEMEINE WELTGESCHICHTE
für das Volk
Mit 1000 Pracht-Illustrationen, nach den besten Quellen bearbeitet von L. v. ALVENSLEBEN.
Erstes bis zwölftes Heft à 25 kr.

Die prachtvolle Ausstattung (jedes Heft mit 10 der feinsten Illustrationen), welche noch keine der bisherigen Weltgeschichten aufweisen kann, muss noch erwähnt werden.
In einigen Tagen erscheint das zwölfte Heft und ist die Vollendung vor Ablauf von 3 Jahren sicher in Aussicht.

Verlag von
Alb. A. Wenedikt in Wien.
Zu haben in Klausenburg bei J. STEIN.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejtúrt kapható:

AZ ELÁTKOZOTT.

Regény 4 füzetben. Irta egy névtelen abbé, francziából fordította Henter János.
Ára 4 frt.

„Egy szép asszony története“

regény két kötetben. Irta K. PAPP MIKLÓS. Ára 2 frt.

A bujakóralakok kór- és gyógytana.

Orvosok és művelt nem orvosok számára. A magyar orvosok és term. vizsgálók XI. nagygyűlése által a Pataky-díjjal koszorúzott pályamű.
Irta H. Ifj. Spányik József. Ára 1 frt.

Erdély földrajza

alsóbbrendű iskolák számára.
Szerkeszté Matusik Nep. János.
Ára 40 kr. o. é.

TARTAROFF HERCEGNŐ vagy a CZÁRNÓ LEÁNYA.

Történeti regény két kötetben. Irta Mühlbach Luiza, fordította B. Ára 2 forint.

A Kosztolányi hölgyek.

Történeti regény, két kötetben. Irta P. Szathmáry Károly. Ára 2 forint o. é.

Eladó citromfák.

A bonyhai uradalomban eladtnak: 18 db magas koronás citromfák dbja 7 ft. 34 „ kisebb „ „ „ 6 „ 17 „ közeprendű koronás „ „ 4 „ 56 „ 5 és 7 évesek „ darabja 3 és 2 „ Megrendelhetők az uradalmi kertész-nél Bonyhán, utolsó posta Dicső-Szent-Márton.

Szénafű eladás.

Folyó 1866-ik év május hó 29-én d. e. 10 ór akor hites ügyvéd Haller Rezső belmagyarurczai 433 házszám alatti irodájában Kolozsvárt a Nuszbaumer József örökössei a kolozsvári határon az ugynevezett Bakamál határ részben levő 39 hold 1045 □ 61 vagy is egy tagban husz rúd kiterjedésű szénafű helye a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

A feltételek fennevezett ügyvédi irodában megtekinthetők.

(14—24) Ezen legújabb gyógyszer, mely a gonorrhoea gyors és sikeres gyógyítására szolgál, hogy stricturek, vagy a belső részeken gyulladásokat okozza, a matico-peruca lá leveléből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok legnagyobb része, mióta ezen gyógyszer feltalálott, minden egyéb ilyen természetű kórt mellőznek. Az Injection a betegség kezdetétől alkalmazatik, a tobozok minden rögzült s elvért eseteiben, melyek a copah s kúbebamag s más egyéb érzős elapokra készített injectiókra távozni nem akartak, véletlenk használatba.

Raktár: Ausztia minden nevezetes gyógyszerárban.

(80) (3—6) Dr. J. G. POPP fogorvos urhoz, Bécs, Bognergasse № 2.

Kötelességemnek tartom, legmélyebb elismerésem nyilvánítani önnek kitünő és nem eléggé ajánlható ANATHERIN-SZÁZVI-ZEERT.

Fogaimra két üvegce használása már jótékonyan hatott anynyira, hogy az ugynevezett borkó, mely rá üledni akart, tökéletesen eltűnt.

De mint tisztító szer is, ön száájvizének hatályai bámulandók, mert a fogakat a legkisebb gödröskékig kitisztítja.

Vajha ezen kitünő készítmény rövid idő alatt általános szerré válna, és leszorítaná a térről mindazon haszontalan kontár készítményeket, melyeket száájviz név alatt a közönségnek oly sokképpen magasztalnak.

legmélyebb tisztelettel HEYER PETER PÁL, titkár az Alsó-Rajnáál a Wesel mellett Scheinburgban. Egy palaczk ára 1 frt 40 kr. Csomagolás 20 kr.